

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מועד קטן - כ"א

1. **אמימר, מת לו בן בנו וקרע. כשהגיע אליו בנו קרע שוב בפניו. כשזכר שקריעתו היתה במישוב, קרע שוב מעומד. מנין שקריעה במעומד?**
לה"א: ויקם איוב ויקרע את מעילו. והקשו שא"כ נפרש גבי חליצה ועמד ואמר לא חפצתי שצריכה להיות במועמד והרי שנינו בין יושב וכ' ותרצו: שאין כתוב שם 'ויעמד ויאמר' וכאן כתוב 'ויקם ויקרע' עוד הקשו שמא עשה איוב יותר מן הדין, ובאמת אי"צ בעמידה.
למסקנא: 'ויקם המלך [דוד] ויקרע את בגדיו והקשו שמא נהג דוד יותר מדינו. והראיה שהרי גם כתוב 'וישכב ארצה' ואת דין כפייט המטה אינו מקיים בכך שישן ארצה, על כרחך שנהג יותר מדינו. ונדחה הראיה: שכונות הפסוק 'כעין ארצה' והכוונה לכפית המטה וא"כ הנאמר בפסוק הוא מעיקר הדין.
2. **אלו דברים אסור בהם האכל בימי השבעה?**
מלאכה, רחיצה, סיכה, תשמיש המיטה, נעילת הסנדל. אסור לקרות: תנ"ך, משנה, מדרש, הלכות, אגדות. ואם היו רבים צריכים לו אינו נמנע. ר' יוסי, בימי אבלו על בנו, נכנס לביהמ"ד ודרש כל היום כולו. רבב"ח באבלו סבר שלא לצאת לדרוש, אמר לו ר"ח שאם רבים צריכים לו אינו נמנע ודרש אבל שלא יעמיד מתורגמן - והדרך שנוהג כר' יהודה בר אילעאי באבלו שלחש לר' חנינא בן עקיבא והוא לחש למתורגמן.
3. **האם מותר לאכל להניח תפילין?**
ר' אליעזר: עיקר אבילות שני ימים ראשונים ואסור. מיום שלישי מותר, ואם באו פנים חדשות אינו חולץ. **וטעמו:** 'ויתמו ימי בכי אבל' ימי' - שנים. **ר' יהושע:** עיקר אבילות ביום הראשון, ומיום השני והלאה מותר. ואם באו פנים חדשות חולץ. **וטעמו:** ואחריתה כיום מר' עיקר המרירות יום אחד. ודווקא אצל משה כתיב 'ימי' כיון שאבילות עליו היתה חזקה. **ור"א עונה** על 'ואחריתה כיום מר' שאכן עיקר המרירות יום, אבל עיקר האבילות 2 ימים. **להלכה - עולא:** בחליצה כר"א שאינו צריך לחלוץ בפני פנים חדשות. ובהנחה מותר ביום השני כר' יהושע. **ונסתפקו בדעתו:** האם אף ביום השני אינו צריך לחלוץ. **ופשטו מדבריו** שאמר חולץ ומניח אפילו מאה פעמים ובודאי מדובר על יום שני שהרי ביום השלישי פסק להדיא כר"א שאינו חולץ וכן שנינו בברייתא.
רבא: כיון שהניח [ביום השני] שוב אינו חולץ. ואע"פ שרבא פסק כתנא דידן שצריך לנהוג אבילות לפחות 3 ימים קודם הרגל כדי שהרגל יבטל שבעה, לצורך מצות הנחת תפילין הקלו חכמים.
4. **אלו דיני אבילות נוהגים רק בשלושת הימים הראשונים של השבעה?**
  - א. אסור במלאכה ואפילו עני המתפרנס מן הצדקה, מכאן ואילך העני עושה בצניעא בביתו והאשה טווה בפלך בתוך ביתה.
  - ב. אינו הולך לנחם חבירו מכאן ואילך הולך ויושב שם במקום המתנחמים.
  - ג. **אסור בשאילת שלום.** אמנם משום כבוד הרבים מותר לשאול אפילו בשלשה ימים ראשונים כמו ששנינו כשמתו בני ר"ע נכנסו כל ישראל והספידום בהספד גדול, עמד ר"ע על ספסל גדול ואמר אחינו בית ישראל שמעו, אפילו שני בנים חתנים, מנוחם בשביל כבוד שעשיתם לו, ואם בשביל עקיבא באתם הרי כמה עקיבא בשוק, אלא כך אמרתם תורת אלוקיו בלבו, וכ"ש ששכרם כפול, לכו לבתיכם לשלום.
משלשה ועד שבעה משיב ואינו שואל, מכאן ואילך שואל ומשיב כדרכו.
ובברייתא: בתוך 30 של חברו מדבר עמו תנחומין ואינו שואל בשלום. לאחר 30 שואל בשלום ואין מדבר עמו תנחומים.
מתה אשתו של חברו ונשא אשה אחרת, לא יכנס לביתו לנחמו שלא תחלש דעתה [של אשתו החדשה] מצאו בשוק אומר לו תתנחם בשפה רפה ובכובד ראש. אמנם לו לשאול אחרים מותר כיון שהם שרויים בשלום, ורק לאחרים אסור לשאול בשלום כיון שאינו שרוי בשלום.
אם השואלים בשלום אינם יודעים על אבלותו, ב-ג הימים הראשונים עליו להודיע להם, לאחמ"כ אינו צריך ומשיב.
אבלות על אביו ואמו - חמורה יותר משאר קרובים, ועד 12 חודש אין שואלים בשלום ומדבר עמו תנחומים. לאחר 12 חודש שואל בשלום ואין מדבר עמו תנחומים אלא אומר בקצרה תתנחם. **אמר ר' מאיר:** המנחם לאחר 12 חודש, דומה לאדם שנשברה רגלו וחיתה, מצאו רופא ואמר לו בא אצלי שאני שוברה וארפאנה כדי שתדע שסממנים שלי יפים.
5. **אבל ששמע והגיע באיחור למקום המתאבלים, מה דינו?**
בתוך 3 ימים ראשונים בא ממקום קרוב מונה עמהם. ודוקא כשיש גדול בבית שהוא הצעיר נגרר אחריו. בא ממקום רחוק ממהלך יום, מונה לעצמו. הגיע לאחר 3 הימים הראשונים - בכל מקרה מונה לעצמו. ולרשב"א אפילו בא ביום השביעי ממקום קרוב מונה עמהם.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)

